

Wrocław, 4 maja 2021 roku

WK.WR.40.11.2021.P15

**Pan
Zdzisław Brezeń
Starosta Oławski**

**ul. 3 Maja 1
55-200 Oława**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137), przeprowadziła w okresie od 2 lutego do 31 marca 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Oławskiego. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 31 marca 2021 r. i pozostawionym w jednostce.

W wyniku kontroli gospodarki finansowej Powiatu stwierdzono następujące nieprawidłowości.

Księgowość i sprawozdawczość

W księgach rachunkowych Starostwa (jednostki) w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r., funkcjonowało pozabilansowe konto 994 „Wkład własny niepieniężny”, które nie było ujęte w zakładowym planie kont Starostwa Powiatowego w Oławie wprowadzonym zarządzeniem nr 80/2011 Starosty z 29 grudnia 2011 r. ze zmianami. Powyższe było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), z którego wynika, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowy plan kont.

Nie przeprowadzono według stanu na 31 grudnia 2019 r. inwentaryzacji w drodze potwierdzenia salda należności cywilnoprawnych od podmiotów prowadzących księgi rachunkowe w łącznej kwocie 18.150,81 zł, ujętych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynikało, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku inwentaryzację należności drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami” ewidencjonowano w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 1 marca 2021 r. rozrachunki Starostwa z tytułu podatku od nieruchomości należnego Gminie Jelcz-Laskowice, co było niezgodne

z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w polityce (zasadach) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 80/2011 Starosty z 29 grudnia 2011 r. (ze zmianami), z których wynikało, że konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług.

Na kontach analitycznych 224/14 i 224/22 nie ujęto zwrotów dokonanych w styczniu 2019 r., niewykorzystanych części dotacji, udzielonych w 2018 r. odpowiednio Powiatowemu Związkowi Sportowemu w Oławie oraz Rzymsko-Katolickiej Parafii pw. NMP Matki Pocieszenia w Oławie. Ponadto zwroty (w tym samym roku budżetowym) niewykorzystanych dotacji udzielonych ww. beneficjentom w 2020 r. ujęto ze znakiem „minus” po stronie Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” oraz po stronie Ma konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania tych kont określonych w powołanej polityce (zasadach) rachunkowości.

Konto 245 „Wpływy do wyjaśnienia” (dziennik częściowy „Depozyty”) wykazywało według stanu na 31 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2020 r. salda Wn. Z powołanej polityki (zasad) rachunkowości wynikało, że „konto służy do ewidencji wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty wyjaśnionych wpłat i ich zwroty. Na stronie Ma konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat. Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat”.

Gospodarka mieniem

Nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonej do oddania w najem (lokalu użytkowego o pow. 11,16 m²), przed zawarciem 16 kwietnia 2018 r. z dotychczasowym najemcą w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy na okres od 26 marca 2018 r. do 25 marca 2022 r. Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 poz. 121 ze zm.), z którego wynika, że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem.

Nie waloryzowano kwot czynszu za najem powyższego lokalu, pomimo że z zapisu §3 pkt 2 umowy z 16 kwietnia 2018 r. wynikało, że począwszy od kwietnia 2019 r. stawka czynszu podwyższana będzie co roku o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim. Brak waloryzacji czynszu w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 30 września 2020 r. skutkowało jego zaniżeniem łącznie o 78,96 zł.

Wysokość opłat (czynsz i opłaty eksploatacyjne) za najem powyższego lokalu użytkowego za okres od 26 do 31 marca 2018 r. naliczono na podstawie umowy z 1 lipca 2015 r., w której ustalono miesięczne opłaty w kwocie 149,81 zł, podczas gdy od 26 marca 2018 r. obowiązywała nowa umowa, w której wysokość miesięcznych opłat ustalono w kwocie 233,70 zł. W związku z powyższym

wysokość opłat we wskazanym okresie została zaniżona o 16,24 zł. Do dnia zakończenia kontroli nie podjęto czynności mających na celu wyrównanie wysokości opłat.

W przypadku dwóch umów najmu/dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu Oławskiego oraz Skarbu Państwa, tj. umowy z 20 maja 2017 r. wraz z aneksem z 21 października 2019 r. dotyczącej dzierżawy nieruchomości położonej w Oławie przy ul. Jarosława Iwaszkiewicza 9A oraz umowy najmu z 21 lutego 1995 r. wraz z aneksem z 26 marca 2001 r. dotyczącej najmu lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 60 m² położonego w Goszczynie, nie naliczano najemcom/dzierżawcom odsetek z tytułu nieterminowych wpłat, pomimo że w powyższych umowach znajdowały się zapisy o naliczaniu odsetek za nieterminową zapłatę czynszu. Stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalenia przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. W trakcie kontroli naliczono i przypisano odsetki w łącznej wysokości 126,83 zł.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Starosta Oławski – na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305) i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Powiatu na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Starostwa.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Staroście, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) aktualizowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do zapisów art. 10 ust. 2 ustawy, tak by dokumentacja zawierała prawidłowo określone elementy o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a,
 - b) przeprowadzania inwentaryzacji należności cywilnoprawnych od podmiotów prowadzących księgi rachunkowe zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Przestrzeganie obowiązujących w Starostwie zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 80/2011 Starosty z 29 grudnia 2011 r. w sprawie zasad rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Oławie (ze zmianami), w szczególności w zakresie prowadzenia ewidencji na kontach 130, 201, 224, 225 i 245 stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
3. Naliczanie i egzekwowanie od najemców/dzierżawców odsetek w przypadku regulowania czynszu po terminie, stosownie do zapisów zawartych umów mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305).
4. Przestrzeganie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), w szczególności w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, stosownie do zapisów art. 35 ust. 1 ustawy.
5. Naliczanie wysokości opłat (czynsz i opłaty eksploatacyjne) oraz waloryzowanie czynszów zgodnie z zapisami zawartych umów.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Tadeusz Kułakowski
Przewodniczący Rady Powiatu Oławskiego